

Ο ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ

Τὸν Ὅρισμό τοῦ Φιλοσόφου τὸν ἔχει δώσει ὁ Πλάτων στὸν ὑπέροχό του μῦθο τῆς γεννήσεως τοῦ Ἔρωτος, στὸ Συμπόσιό του, ἀπὸ τὸν Θεὸν Πόρον καὶ ἀπὸ τὴ Θεὰ Πενία· τὸν Ὅρισμό τοῦ Φιλοσόφου τὸν ἔχει δώσει ὁ Ὅμηρος μὲ τὴν Ὀδύσσειά του· καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς μὲ τὴν Παραβολὴ τοῦ Ἀσώτου Υἱοῦ. Ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ ὁ Ἀσωτος υἱὸς καθὼς καὶ ὁ Δαίμων Ἔρως, εἶναι ταυτόσημοι: εἶναι καὶ οἱ τρεῖς τὰ σύμβολα τοῦ Αἰωνίου Ἀνθρώπου, τοῦ ἀφυπνισθέντος, καὶ θάινοντος πρὸς τὴν ἀπολύτρωσι, διὰ τῆς Καθάρσεως. Μπορεῖ λοιπὸν κανεὶς νὰ ὀρίσῃ ὡς ἀκολούθως τὸ Φιλόσοφο:

Φιλόσοφος εἶναι ὁ Ἄνθρωπος ἐκεῖνος, πού ἔχει τέλος ἀφυπνισθῆ ἀπὸ τὸν ὕπνο τῆς λήθης, ἀφροσύνης, ἀποστασίας, τῆς διπλῆς ἀγνοίας καὶ δοκησιοφίας, τῆς ἠδυπαθείας καὶ λατρείας τῆς σαρκὸς καὶ τῶν παντοειδῶν εἰδώλων τοῦ ὕλικου Κόσμου καὶ πού ἀπεφάσισε, μιὰ γιὰ πάντα, ν' ἀπαλλαγῆ τῶν δεσμῶν τῆς σαρκὸς καὶ τῆς ἀποστασίας πρὸς τὸ Θεῖο Νόμο· νὰ κατανοήσῃ καὶ ἐμβαθύνῃ στὴ Θεία τοῦ Παντός Φορὰ βοηθούμενος πρὸς τοῦτο ἀπὸ ὅλα τὰ συγγράμματα καὶ ἱερογλυφίας, πού ἀφῆκαν πίσω τους οἱ κατὰ καιροὺς Ἰε-

ρογλύφοι, Ἐμπνευσμένοι Ποιηταί, Θεόπνευστοι Συγγραφεῖς καὶ Θεῖοι Ἄνδρες· πού προσπαθεῖ ν' ἀπαλλάξῃ τὸ ὄμμα τῆς ψυχῆς του ἀπὸ τὴ λήθη καὶ τὴ λύπη καὶ νὰ τὸ κάμῃ νὰ ἀναβλέψῃ, ἐξασκούμενος πρὸς τοῦτο κυρίως μὲ τὰ μαθηματικά, μὲ τοὺς ἀριθμοὺς, τὴν οὐσία τους καὶ τὴ γεωμετρίαν· καὶ πού, ὅσο νεκρώνει τὴ σάρκα του, μὲ τὴν ἀποχὴ ἀπὸ τὰ αἵματα, τὴ σαρκοφαγία καὶ ἠδυπάθεια, τόσο καὶ αἰσθάνεται καὶ νοεῖ νὰ διανοίγουνται μπροστά του νέοι ἀνέλπιστοι καὶ ἀπροσδόκητοι ὀρίζοντες· τόσο καὶ αἰσθάνεται νὰ ὑποχωρῇ ὁ φραγμὸς μεταξὺ τοῦ ὄρατοῦ καὶ ἀοράτου Σύμπαντος· τόσο καὶ αἰσθάνεται νὰ γεννῶνται μέσα του οἱ τέσσερις δυνάμεις τοῦ Θεοῦ Ἀπόλλωνος: ἡ Ἰατρικὴ, ἡ Τοξικὴ ἢ Καθαρτικὴ, ἡ Μαντικὴ ἢ Προφητικὴ, καὶ ἡ Μουσικὴ Δύναμις· τόσο καὶ αἰσθάνεται νὰ τὸν καταλαμβάνουν οἱ τέσσερις Θεῖες Μανίαι: ἡ ἔρωτικὴ, ἡ ποιητικὴ, ἡ προφητικὴ καὶ ἡ τελεστικὴ....

Τὴν οὐσία τοῦ Φιλοσόφου τὴν ἔχει αἰσθανθῆ καλὰ ὁ Κωστῆς Παλαμᾶς, ὅπως μαρτυροῦν οἱ ἀκόλουθοι, θεόπνευστοὶ τοῦ στίχοι:

«Τῶν ὅλων τὰ προβλήματα, νυχτόπλεχτα γαῖάνια,
στὴν ξαστεριά, στὸ ξέφωτο, καὶ κάτου ἀπ' τὰ πλατάνια
νὰ τὰ ξεπλέξω ἀφήστε με, καὶ νὰ τὰ ψάξω πέρα
στὴν πράσινη ἀκροποταμιά, μὲ τὸν καθάριο ἀέρα.
Εἶμαι Ἀθηναῖος, τὰ κάστρα Σου, τὰ σκοτεινὰ βιβλία,
τᾶκλεισα· ἀπλώσου, φέρνω Σε στὸ φῶς, Φιλοσοφία!
Πές μου ξανά ψιθυριστὰ σὰ φύλλο καὶ σὰν κῦμα
τοῦ γόη τοῦ Δαίμονα Ἔρωτα τὸν ἔπαινο, Διοτίμα!»

(Ἀσάλευτη Ζωὴ — Ἐκὸτό Φωνές, 88. — Κωστῆς Παλαμᾶς)

ΑΝΤ. ΦΙΛ. ΧΑΛΑΣ